

Kurt Levlin:

Båten

Jag öppnar dörren så försiktigt som möjligt. Jag sätter nyckeln i låset på andra sidan, drar in kolven, stänger den ljudlöst. Tidningen låter jag hänga kvar i brevluckan. Jag håller skorna i handen tills jag kommit ner till ytterdörren. Då slår jag mig ner på trappan, knyter skosnören och går ut.

På grund av dimman tar det en stund att hitta stigen. Det är svårt att beräkna avstånden och ibland stiger jag snett och tappar nästan balansen.

Luften är rå och kylig. Jag är glad att jag tog fram min vinterkappa kvällen innan. Den håller mig varm. Snart kan jag höra fåglarna och då vet jag att det inte är långt kvar.

En frisk vind fläktar mot mitt ansikte. Jag ser ner mot havet. Närmast stranden har dimman lättat. Och jag ser det röda seglet rakt under mig. Ett rött segel. Det var tecknet. Jag håller fram den lilla blomman jag plockat på vägen. Luktas på den. En liten mörkblå blomma. Jag vet inte vad den heter, jag är dålig på blommor.

Jag tar ett djupt andetag, börjar gå ned mot båten. Det är en liten båt, knappt större än en eka. Är det stiltje orkar man lätt ro, tänker jag. Jag lyssnar på hur fötterna trampar ner stenarna i sanden. Jag försöker koncentrera mig på det. På ljudet. Det hjälper mig att låta bli att söka henne med blicken. Jag tittar noggrant på varje sten jag trampar på, lyssnar till ljudet. På det sättet är jag nästan framme vid båten när jag tittar upp.

”Du kom.”

Jag tittar på henne. Hon står och håller i båten med ena handen. Ett leende leker i mungipan. Hon är barfota. Och plötsligt kan jag se henne så som hon kommer att se ut när hon är gammal. Rynkor kring ögonen, huden mörkare, läderaktig.

Hennes långbyxor är uppkavlade till knäna, men det har inte hjälpt. Mörka fläckar har letat sig upp längs låren.

”Är det inte kallt?” frågar jag. Jag talar lika tyst som hon. Viskar nästan.

”Det är inte så farligt. Kom nu, vi måste skynda oss.” Hon gör en handrörelse med sin lediga hand mot mig. Som om hon ville fösa mig ner i båten.

”Här är en liten blomma”, säger jag och räcker henne blomman.

”Oj, tack!”

Jag ser att hon blir glad. Hon sticker in den i ett knapphål i sin rock. Ler mot mig. Jag tar av mig mina skor och vadar ut. Jag vill krama henne, men jag tvekar för länge. Jag kliver istället ner i båten.

”Har du en karta?” frågar jag.

”Sjökort”, rättar hon. ”Det behövs inte, jag hittar nog.”

”Här”, hon räcker mig en handduk, ”att torka fötterna på.”

Jag torkar fötterna noggrant. Masserar dem lite, för att få tillbaka värmen. Vattnet är iskallt. Men jag säger ingenting. Inte just nu. Den här stunden skulle jag komma att minnas. Och jag vill behålla bilden så ostörd som möjligt.

Vi har medvind så det går undan. Hon behöver inte göra stort sett mera än styra.

”Titta där.” Hon bryter tystnaden som varat sedan hon skjutit ut oss från stranden. Jag vänder på mig i bänken, tittar åt det håll hon pekar. Jag ser en liten holme och vad jag tror är en bastu. När vi kommer närmare märker jag att det är två byggnader. En liten närmare vattnet och en större, lite längre in, närmare träden.

Ön ser ogästvänlig ut, tycker jag. Några klippor gömmer sig i det halvlånga gräset mellan havet och skogsbrynet. Och alldeles nere vid stranden växer några små björkar. Men längre upp är det skog. Bara skog. Mörk gran- och tallskog.

”Finns det några andra stugor på ön?” Jag håller andan när hon dröjer med sitt svar. Hon skakar på huvudet. Ler menande mot mig.

”Vi ska värma bastun när vi kommer iland.” Hon viskar inte längre. Hon skrattar. Pekar på sina tår. De är lila till färgen.

”Vissa behöver värme.” Hon vickar på dem.

Det får mig att tänka på tuppkammar. Tuppfäkting. Och jag skrattar också. Hon hoppar ur båten. Tar tag i repet och börjar dra båten mot land. Hon binder fast båten vid en liten knotig björkstam som växer vid vattenbrynet. Jag hjälper henne med seglet. Vi virar ihop det omsorgsfullt, trycker in det i fören.

”Kan du laga eld i bastun, så går jag upp med maten?” föreslår hon.

”Visst”, säger jag och hoppas att det finns torr ved i bastun. Och tändstickor.

Hon försvinner upp mot stugan. Småsjungade. Bastun är inte låst och där finns ved. Tändstickor hittar jag också i en bordslåda. Med hjälp av en pappersnäsduk och några småstickor får jag fyr på veden. Värmen som kommer från kaminen hjälper mig att slappna av. Jag känner hur mina axlar sjunker ner. Hur de hittar en mera naturlig ställning. Jag tänker på hennes lila tår och skrattar för mig själv. ”Stackare...”

Jag hittar några hinkar under en bänk och bär upp vatten. En mås lyfter från en sten när jag kommer ner till vattnet. Den försvinner klagande ut mot havet. När jag tittar mot land, syns endast en svag, mörkare strimma mot horisonten. Jag kastar en blick upp mot stugan och ser att det ryker ur skorstenen. Plötsligt känner jag mig hungrig. Men jag bestämmer mig ändå för att vänta vid bastun tills hon ropar på mig.

Bakom bastun, under en grön presenning finns vedklabbar. Där ligger också en yxa. Jag bestämmer mig för att hugga lite ved medan jag väntar. Den skarpa knallen när yxan klyver den torra klabben överraskar mig. Någoting får mig att tänka på hennes lilafärgade tår igen. Jag stannar upp med yxan i handen och väntar med att klyva nästa klabbe tills bilden av hennes tår lämnat mig.

Jag har hunnit klyva en famnfull när hon äntligen ropar. Jag bär in veden i bastun. Granskar samtidigt ansiktet i den gamla spegeln. Ser jag inte fortfarande lite ängslig ut? Jag försöker slappna av. Ler rakt in i spegeln. När jag ser hur fläckiga mina tänder är, stänger jag munnen.

”Jag passade på och hugga lite mera ved”, säger jag när jag slår mig ner vid bordet. ”Och bastun börjar bli varm nu”, lägger jag till. ”Hur mår tårna?”

”Jodå, dom klarar sig. De ser värre ut än vad det är. Min mamma har likadana tår, och min syster. Det är ett släktfel.”

Jag känner hur gott hon luktar när hon lutar sig fram och placerar kopporna och smörgåsfatet på bordet. Jag får en impuls att smeka hennes hår, men handen stannar halvvägs.

”Det ska bli gott att äta någonting”, säger jag och tar en stor tugga av skinksmörgåsen. Jag hejdar mig med munnen full av mat. Rädd att ha brutit mot någon osynlig regel. Tänker att hon kanske brukar be bordsbön först. Men åtminstone låtsas hon inte om det. Hon sträcker sig efter en smörgås och också hon börjar genast äta.

Vi tittar inte på varandra. Vi äter under tystnad. Det är som om den spända stämningen från båten hunnit ikapp oss. Efteråt hjälps vi åt att duka av. Hon värmer vatten i en kastrull. Diskvatten. Jag passar på och ser mig omkring i stugan. Den är inte stor. Två rum plus köket. Alla fönster vetter ut mot havet. Jag tittar länge på dubbelsängen, som på trots, och jag viker inte undan med blicken.

”Vill du gå först?” undrar jag och ser att hon blir besviken. Jag ville säga någonting helt annat.

Hon rätar på ryggen där vid diskbaljan. ”Visst, jag ska bara skölja kärlen i skåpet, det är bäst att passa på så länge vattnet ännu är varmt...”

Jag går mot henne. ”Ska vi gå tillsammans, istället?” Jag försöker få rösten att låta som om jag talade om vädret. Jag lägger min hand försiktigt på hennes axel. Hon rycker till och det sårar mig.

”Kanske är det lika bra att jag går först, du kan ju bädda sängarna så länge”, föreslår hon och ger mig ett forskande ögonkast.

Jag följer hennes händer när de sköljer de sista kärnen. De är rynkiga, huden är slapp och blodådrorna mörka och framträdande. Jag blundar. Hårt.

”Det är en bra idé”, säger jag och försöker låta som vanligt.

Jag ser henne gå ner mot bastun. Försiktigt, som om hon var rädd för att falla. Nere vid bastun stannar hon upp. Stöder sig med ena handen mot väggen. Står så en stund.

Istället för att genast börja bädda sängen blir jag kvar en stund vid fönstret. Jag märker på vågorna att vinden håller på att vända.

Jag tar på mig min rock och går ner till stranden. Av någon anledning plockar jag upp yxan på vägen. Jag stannar vid båten. Tittar på knuten hon knutit runt den smala björken. Innan jag hunnit tänka efter lyfter jag yxan och kapar repet. En liten knuff med foten och båten glider ut. Den fastnar på en våg. En våg som genast knuffar ut den några meter. Jag står där och ser hur båten blir mindre och mindre.